

איצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב והלמידיו זיע"א

לעוף על כנפי נשרים

מה סודו של המטוס? כיצד הוא מצליח להטיס את האדם, תוך שעות ספורות, מרחק עצום כל כך? 'למעלה מן המקום והזמן' - זה הסוד! הוא מתרומם מעל הקרקע, ושוב אינו מוגבל במגבלות ה"מקום"; ההרים והבקעות, הימים והנהרות. וכשהוא מתעלה מעל גבולות המקום, שוב אינו מוגבל גם במגבלות ה"זמן", ומסוגל לטוס במהירות עצומה אל מחוזי הפצו.

כך היה בעת צאתנו ממצרים; הקדוש ברוך הוא רומם אותנו מעל גבולות ומיצרי הזמן והמקום, והטיס אותנו אליו. וכלשון הפסוק בפרשת השבוע: "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל, אתם ראיכם אשר עשיתי למצרים, ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי".

"כנפי הנשרים" רוממו אותנו מעל גבולות המקום והזמן, והוציאו אותנו ממצרים בחיפזון. "כי חיפזון זה בחינת 'למעלה מהזמן, שדילג על הקץ והוציאם בחיפזון גדול בלי שום זמן, רק ברגע אחת ובשעה קלה באו מרעמסס לסוכות, ונתקבצו יחד בשעה קלה שש מאות אלף מכל ארץ מצרים, כמו שפירש רש"י על פסוק 'ואשא אתכם על כנפי נשרים'. שכל זה הוא בחינת למעלה מהזמן" (ליקוטי הלכות, נטילת ידים שהרי"ב, ב, ו).

וכך הוא גם היום; כל מי שחפץ לצאת מזהמת מצרים, ולבוא אל השם יתברך, מוזמן לעלות על "כנפי נשרים", שירוממו אותו מעל מיצרי הזמן והמקום, ויתנו לו את האפשרות לצאת מן המיצר אל המרחב, מעברות לחירות.

ה"נשר", מסמל בתורת הקבלה את הצדיק. "נשרא דא רוחא דא בחינת צדיק, בבחינת איש אשר רוח בו" (ליקוטי מוה"ר, כט). הנשר הוא הרוח - אומר התקוני זוהר - והרוח הוא הצדיק, אשר עליו נאמר "איש אשר רוח בו".

אם אתם זקוקים לרמוז ברור יותר, הרי הוא לפניכם: "נשר" עם האותיות, עולה בגימטריא שמו של רבינו הקדוש: "נחמן בן שמחה" (כוכבי אור, חכמה ובינה, מה). "הלוא הוא כבוד אדוננו מורנו ורבינו, גאון עוזנו, עטרת תפארתנו, ותפארת כל ישראל, ראש גולת אריאל, הנשר הגדול בעל כנפיים, בצילו נחסה ונתלונן" (מתוך מכתבו של מוהר"ת לרבינו הקדוש).

רבינו הקדוש, רבי נחמן בן שמחה, הוא הוא הנשר

הגדול, אשר כל העולה על כנפיו, יכול להתרומם מעל המיצרים החונקים של הזמן והמקום, ולהתקרב אל השם יתברך. שכן, הוא זה שמלמד אותנו עצות ודרכים, כיצד למצוא בכל מקום ובכל זמן את אור ה' ולהתחבר אליו, כך שהמקום והזמן לא 'יחנקו' ולא יגבילו את הנשמה האלוקית הכוספת אל אור האיך-סוף.

רבינו הקדוש הוא ה"בעל תפילה" ששוכן ביערות, וכל מי שרק מתקרב אליו, הרי הוא ממלט אותו ממיצרי הכרך הסואן, ומבריח אותו אל היער, להתבודד. וכפי שמוספר על הבעל תפילה:

"פעם אחד היה בעל תפילה, שהיה עוסק תמיד בתפילות ושירות ותשבחות להשם יתברך. והיה יושב חוץ ליישוב, והיה רגיל להיכנס ליישוב, והיה נכנס אצל איזה אדם. מסתמא היה נכנס להקטנים במעלה, כגון עניים וכיוצא. והיה מדבר על לבו מהתכלית של כל העולם; היות שבאמת אין שום תכלית כי אם לעסוק בעבודת ה' כל ימי חייו ולבלות ימיו בתפילה להשם יתברך ושירות ותשבחות וכו'. והיה מרבה לדבר עמו דברי התעוררות כאלו, עד שנכנסו דבריו באזניו, עד שנתרצה אותו האדם להתחבר עמו. ותיכף כשנתרצה עמו, היה לוקחו ומוליכו למקומו, שהיה לו חוץ ליישוב, כי אותו הבעל תפילה בחר לו מקום חוץ ליישוב, ובאותו המקום היה שם נהר לפניו, גם היה שם אילנות ופירות" (סיפורי מעשיות, מעשה יב).

וגם מי שעדיין אינו מבלה את יומו ולילו ביערות, ומעורב בין בני העולם - גם הוא, זוכה בכוחו של רבינו להתעלות מגבולות המקום והזמן ולחיות 'חוץ ליישוב'. "כי גם כשהוא בתוך היישוב ומוכרח להיות מעורב עם בריות כאלו שהם רחוקים לגמרי מן התכלית, הרי הוא במחשבתו חוץ מן היישוב, ומרחיק מחשבתו ודעתו וכל הנהגותיו מכל ההנהגות הזרות ומידות זרות ודעות רעות וסברות של שקר הנמצאים ושכיחים הרבה ברוב בני היישוב" (רמזי המעשיות, להרה"ק מטשעריהו). הוא נמצא בתוך גבולות המקום והיישוב, אך המקום והיישוב לא 'מגבילו' אותו...

בכוחו של רבינו ניתן לחיות חיים של התבודדות, גם כשנמצאים בין רבבות בני אדם. וכפי שהעיד רבינו על עצמו ואמר: "מתי יש לי התבודדות? בשעה שכל העולם עומדים סביבי ואני יושב בתוכם, אז יש לי התבודדות" (חיי מוה"ר, רמא).

מה נשמע?

קדושת מרדכי ואסתר

נמצאים אנו בעיצומם של ימי הזעקה, בהם אנו שואגים מעומקא דליבא להינצל מקליפת המן עמלק - מן הייאוש והחדלון, לזכות לקדושת מרדכי ואסתר, כדברי גאון עוזנו מוהר"ת זיע"א אשר הפליג בדברו לאמור כאשר צועקים מ' יום קודם הפורים להינצל מקליפת המן עמלק ולזכות לקדושת מרדכי ואסתר אפשר לזכות ולראות את מרדכי היהודי ואסתר המלכה בעת קריאת המגילה.

זוהי ההכנה הנכונה לקראת ימי הפורים הממשמשים ובאים ליפול לפני רגלי המלך לבכות ולהתחנן לו להעביר רעת המן המן ההגני וכת דיליה המאיימים להשמידנו ברוחניות ובגשמיות. כך היא המידה להתחדש גם בריקודים והמחאת כף להמתקת כל הדינים מעלינו ומעל הכלל.

במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' תוכלו להשביע נפשכם מטוב הצפון, דברי הרב והתלמיד ותלמידיהם לדורות מעניני דיומא, להאזנה חייגו לאוצרות ברסלב: 02-9950000 או 058-3295000 מהנייד, ולאחר בחירת השפה הקישו: 1-5-6.

בנוסף, חלק נרחב מהשידורים בימים אלו ביערוץ ברסלב' מלאים מפנינים נפלאים מנשגבות ימי הפורים הקדושים המשחרים לפתחיו, להאזנה הקישו 6 לאחר הכניסה למערכת.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	יח	עז.	קמד	תצטק	ה
א	יט	עז:	קמה	תקאקב	ו
ב	כ	עח.	קמו	תקתקד	ז
ג	כא	עח:	קמו	תקתקו	ח
ד	כב	עט.	קמוח	תקו תקח	ט
ה	כג	עט:	קמט	תקט תקי	י
ו	כד	פ.	קנ	תקיא תקיב	יא

יול"ע "אוצרות ברסלב"

ת.ד. 50617 בית שמש
02-9926066 :פקס 02-9993338 :במשרד

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 718-8552121 (1)
באנגליה 203-6085819 (44)
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנינים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

מדוע לא שותים קפה לפני התפילה?

האכילה והשתיה, ועל ידי התענית שמרעבים את עצמו, הוא ממשיך מימי החסדים ללחלה הגרון, ואז יוכל לדבר."

ע"פ הדברים האלה, מסביר לנו מוהר"נ, עד כמה גדול הרווח של ההימנעות משתיית קפה בבוקר, לפני התפילה:

כשאנו מתענים 'תענית שעות' ולא שותים עד אחרי התפילה, אנו מסלקים מאתנו את שלשה שרי פרעה העומדים בעורף, ומלחלים את הגרון, ואז אנו מסוגלים לדבר את דיבורי התפילה כראוי, מתוך כוונה ואמונה.

"כי עיקר התפילה הוא בדיבור דווקא. ושלמות הדיבור הוא על ידי שמרעבים עצמו בתענית, ומשבר תאות אכילה כנ"ל. ובשביל זה צריך כל אחד מישראל להתענות ולהרעוב עצמו על כל פנים קודם התפילה, שאז איסור גדול מדיאן לאכול ולשתות כנ"ל, כי צריכים בכל יום קודם התפילה להרעוב עצמו, להמשיך בחינת תענית, כדי לתקן הדיבור של התפילה" (ליקוטי הלכות, שם).

יותר מכך: בתורה ס"ב שלמדנו, מבואר שהתענית מסוגלת להביא לאדם התחדשות, ולתת לו כח להתחלה חדשה. ולכן גם, בתחילתו של כל יום אנו מצווים 'להתענות' ולהימנע מאכילה ושתייה, כדי שיהיה לנו את הכח להתחיל את היום בהתחדשות.

"כי בכל יום ויום בבוקר צריכים להתחיל לעסוק בעבודת ה' מחדש, כאילו לא התחיל עדיין מעולם כלל. על כן אסור לאכול קודם התפילה בבוקר, שהוא בחינת תענית, שעל ידי זה ממשכים האור של כח ההתחלה, ועל ידי זה זוכין להתחיל בכל בוקר מחדש" (שם).

ואין לנו לדמות עצמנו לצדיקים גדולים אשר רוח אחרת איתם, ובפרט שהיו חולים גדולים. וגם כי רוב הצדיקים לא נהגו כך, ורבינו הקדוש ז"ל סיפר שמעולם לא שתה אפילו מים קודם התפילה, אף על פי שמדון השולחן ערוך מותר לשתות מים, אף על פי כן הוא לא שתה אפילו מים קודם התפילה" (ליקוטי הלכות, השכמת הבוקר ג, ה).

ובכן, האזנה ידועה, אך בליקוטי הלכות מגלה לנו מוהר"נ, את הרווח העצום שמרוויח זה שמתאפק מלשתות קפה לפני התפילה, ע"פ מה שלמדנו השבוע ב"עמוד היומי". וכך הוא מסביר:

בתורה ס"ב שלמדנו השבוע, מלמד אותנו רבינו שלפעמים נמצא האדם במצב של "ניחר גרוני", הוא לא מסוגל לדבר דיבורים לפני ה', וכשהוא רוצה לשפוך שיחו לפניו 'תקעים' לו הדיבורים ב"מיצר הגרון". כדי לצאת ממצב קשה זה, על האדם ללחלח את גרונו, בלחות רוחנית כמובן.

כיצד מלחלים את הגרון? ובשפה פשוטה יותר: כיצד אפשר להגיע למצב בו נוכל לדבר לפני ה' בקלות, והדיבורים יזרמו לנו ולא יתקעו בפנים?

על ידי תענית! שכן, הסיבה שגורמת ל"ניחר גרוני" היא התגברותם של שרי פרעה העומדים בעורף – שר המשקים, שר הטבחים, ושר האופים, הממונים על תאוות האכילה והשתיה. ולכן, הכנתם וסילוקם היא על ידי ההתגברות על יצר תאוות

"וכשמתגברים, אזי ממשכים את הדיבור לגלות מצרים, בחינת מיצר הגרון, בחינת 'ניחר גרוני', ואינו יכול לדבר שום דיבור לפני השם יתברך. ועל ידי התענית שמרעבים את עצמו, הוא ממשיך מימי החסדים ללחלה הגרון, ואז יוכל לדבר".

(ליקוטי מוהר"ן ה"א, סב)

ידועה הקפדתו הגדולה של רבינו, לבלי לשתות קפה לפני תפילת שחרית. וכמובא בשיחות הר"ן: "אמר: שמעולם לא שתה אפילו מים קודם התפילה, והקפיד מאד על אלו השותין קאווע [= קפה] וכיוצא בזה קודם התפילה" (שיחות הר"ן, רעו).

מוהר"נ בליקוטי הלכות, מחדד אזהרה זו, וכותב בחריפות על המקלים בכך, וזה לשונו:

"אסור לאכול קודם התפילה. ובוהר ובכתבי האריז"ל מחמיר מאד מאד שאפילו כשקם בחצי הלילה אסור לאכול ולשתות עד אחר התפילה. וכל האוכל ושותה אז, נחשב כעונן ומנחש, רחמנא ליצלן, עיין שם.

"לא כאשר רבו עתה המתפרצים בעם לשתות קודם התפילה, עד שנעשה אצלם כחית, ותולין עצמן באילן גדול, מה שמצאו קצת צדיקים שהיו חולים גדולים ושתו קודם התפילה, כי היו מוכרחים לזה. והם מתדמים אליהם כקוף בפני אדם ומעקמין את עצמן אחריהם וממלאים כריסם בשתיית קאווע קודם התפילה, עד שנמצא גם קצת שאוכלין גם כן קודם התפילה, או להם, או לפני, כי הוא איסור חמור מאד, כמבואר בדברי רבותינו וזכרונם לברכה ובפרט בוהר הקדוש ובכתבי האריז"ל.

רבי מרדכי הלברשטאם מסוקולוב

לימים התבקש על ידי נכבדי העיר סוקולוב לשמש כדיין ומורה-צדק בעירם. עקב כך נמנע ממנו לנסוע מעיר רבנותו במשך כל השנה, כפי שהוא מצוין במכתבו: "לא אוכל לנסוע מפה, מחמת שעול ההוראה עלי לגמרי", אך בהתקרר ראש-השנה היה מודיע לפרנסים כי יעדר מן העיר, שכן עליו לנסוע לאומן.

מחזה מפעים היה לראותו יורד מהעגלה מדי ערב ראש השנה באומן, נופל על צווארי ידידיו חסידי ברסלב ומברך 'שהחיינו כשדמעות גיל בעינינו; ולא נתקרה דעתו עד שפתח בריקוד נלהב, מרוב שמחה על חלקו וגורלו.

בט"ו בשבט עלתה נשמתו בסערה השמימה בערבות סיביר, לשם נשלח על ידי השלטונות, יחד עם קבוצה מחסידי ברסלב שהואשמו בהפצת יהדות בתוככי המדינה הקומוניסטית. ה' יקום דמו.

באורח בלתי צפוי, מתבקש רבי מרדכי על ידי יהודי נכבד מ... ברדישוב הרחוקה, ללמד את בניו.

מצייד בהמלצת רבו, הועיד פניו אל העיר האוקראינית, שם זכה להכיר מקרוב את חסידי ברסלב הנלכבים, כרבי יעקב, רבי שמשון ורבי שמעל. התורות והשיחות ששמע מפייהם הציטו אש קודש בנשמתו.

ימי ראש השנה קרבים ובאים, החסידים בברדישוב אחוזי להב-געגועים לקראת הנסיעה לאומן, רבי מרדכי מצטרף ונוסע עימם.

ראש השנה באומן העלה אותו לעולמות חדשים, מלאי זוך וטוהר, כמוהם לא הכיר. שם אף נגש ברבי אברהם בן רבי נחמן מטולטשין ושוחח עימו ארוכות. מאז, במשך שנים רבות היה לאחד מתלמידיו המובהקים.

בחצר ראדין באותה העת רבה הפליאה: 'מדוע נפקד מקומו של העילוי מלומד? ומפה לאוזן עוברת השמועה: 'הוא נסע אומנה... בדואי יקפיד עליו האדמו"ר! שחו החסידים זה לזה...

אך מה גדלה השתוממותם כשהגיע רבי מרדכי לראדין ליום-כיפור, ורבו – לא זו בלבד שלא העיר לו מאומה, אלא אף הראה לו חיבה יתירה וכיבוד בפתחת הארון בתפילת נעילה, כיבוד ששייך היה לאדמו"ר עצמו.

רבי מרדכי שב מאומן עם לב יוקד בעבודת ה', כל מכרוי נוכחו לראות כי רוח אחרת הייתה עמו. בחצות לילה יוצא היה אל היער ושופך נפשו בהתבודדות לפני בוראו. אף לימודו ותפילתו – בדביקות עצומה.

בשנת תרח"ם סערה פולין היהודית בעקבות גילוי צבע התכלת לציצית, על ידי האדמו"ר רבי גרשון העניך מראדין. רבים מגדולי הדור התנגדו לשיטתו, בעוד הוא מגן בלהט על גילוי, ואף הוציא שלושה ספרים עם ראיות לדבריו.

באחד מאותם הימים, שומע תלמידו המובהק רבי מרדכי הלברשטאם – מגאוני פולין, שהוסמך להוראה על ידי הגאון רבי יושע בער מברסק – את רבי גרשון העניך אומר: "כסבורים הם שאני רבי נחמן מברסלב ששתק בעת שדפפו אותו? אני לא אשתוק להם!"

מיהו רבי נחמן מברסלב, ומדוע נרדף? רבי מרדכי, שמלבד גאונותו, מבקש ה' היה, חש כי מוכרח הוא להתוודע אל אותו צדיק מופלא ודרכו הנעלמת.

לא ארכו הימים, ומן השמים זימנו לו ציון דרך בנתיב התקרבותו לדרך רבינו. לילה אחד, כשישב בעיירה הפולנית לְמִזְו והגה בתורה עם חברו רבי שלמה גבריאל, נכנס אל בית המדרש – נחום, מסנדלרי העיירה, פנה אל התנור, התיישב לצידו על הארץ והחל עורך 'תיקון-חצות' בכבייה גדולה.

השניים, שיראתם קדמה לחוכמתם, התפעלו עד עמקי נפשם ממראה עיניהם. לאחר מכן שאלו את נחום: "היכן למדת לערוך תיקון-חצות בהתעוררות כזאת?"

"בין חסידי ברסלב בברדישוב שהיתי, ושם למדתי הנהגה זו" – השיב בתום לב.

שני בעלי הנפש, בחושיהם הרגישים, גמרו אומר לתהות על קנקנה של חסידות ברסלב.

נקודה

'בחירה' איננה מושג מופשט.

אם רוצים – עושים;

אם לא רוצים – לא עושים.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ה"ב קי)

התבודדות במקום שעון מעורר

"חיים! מה איתך?! האם הגעת לאומן כדי לישון? רד מהר לציון הקדוש!!!" - -

חיים קם בבהלה, מהר מאוד הוא מגלה כי בסך הכל מדובר בחלום בלחות, אולם הצצה חפוזה על השעון מגלה כי הוא כבר פיספס שעה וחצי... השעה כבר שתים וחצי לפנות בוקר.

הוא מודה להשם על החלום שעורר אותו מהשינה העמוקה, נוטל ידיו, מסדר את עצמו ופונה לעבר הציון הקדוש, שם הוא ניצל את הזמן הנותר כמו שצריך, בראש רגוע ועירני, מתוך התעוררות גדולה שהשאירה עליו חותם כל ימחה.

לאחר שהרית הוא ממשיך בדרכו, ובסוף היום נחת מטוסו בשדה התעופה שבניו-יורק לשמחת הוריו המסורים שכל כך ציפו וחיכו להופעתו.

חיים משחזר את כל סדר נסיעתו, הולק איתם את החוויות המרגשות, ותוך כדי כך מספר לאביו כי בעצם הוא כמעט הפסיד את כל הלילה באומן, לאחר שלא שמע כלל את צלצול השעון. בנימה משעשעת סיפר לאביו כיצד ראה אותו בחלום הלילה כשהוא גוער בו ומזרוז לרדת לציון...

כעת הגיע תורו של האב להתרגש: "באיזה שעה אתה אומר, ראית אותי בחלום?"

"בשעה שתים ושלושים לפנות בוקר!"

כשעיניו מצועפות בדמעות מגלה האב, כי בדיוק באותה שעה, בשעה שבע ושלושים בערב לפי שעון ניו-יורק, בעיצומה של שעת ההתבודדות היומית, הוא ביקש מהשם יתברך שבנו היושן בדירה באומן, יקום משנתו בזמן ולא יאחר הלילה... מתברר כי התפילה נענתה באופן פלאי, כאשר תוך כדי דיבור, באותה דקה ממש, חלם הבן את מה שחלם והתעורר בבהלה משנתו - - -

ללמדנו גודל כוחה של התבודדות, שברגעים ספורים פועלת בקצה השני של כדור הארץ!!!

כחסיד ברסלב הוא לא ויתר על ההזדמנות להשתטח במיוחד על הציון הקדוש באומן כהכנה דרבה לקראת יומו הגדול, ולכן קנה כרטיס טיסה דרך קייב, כשהוא מותיר לעצמו לילה שלם של שהות באומן, ומשם ימשיך לארצות הברית בצהרי היום.

החתן מגיע לאומן בתחילת הערב, אולם לאחר תפילת ערבית העייפות משתלטת עליו והוא מגיע למסקנה כי אם הוא רוצה להתפלל כמחשבתו שקט ורגוע עליו לנוח מספר שעות, ורק לאחר מכן יחזור לציון הקדוש עד לאחר תפילת שחרית, אז יצא לדרכו.

מבעוד מועד הצטייד במפתח של אחת הדירות, הוא הודיע להוריו דרך הטלפון כי הוא פורש למנוחה קצרה. לפני השינה כיוון את השעון המעורר לשעת חצות לילה, כדי שייספיק לפחות כמה שעות בודדות של תפילה בהיכל הציון. עייפות הדרך זירזה את הענינים ועד מהרה שקע בשינה עמוקה...

שעה 1 בלילה מגיעה, השעון המעורר מתחיל לצלצל בקול רעש גדול, השעון מזומזם ומרעיש זמן רב, אולם הבחור שקוע בשינה חזקה ואינו שומע כלום... חצי שעה עוברת, ועוד שעה, הלילה מתקדם בצעדי ענק, כל הנסיעה דרך אומן עלולה לחמוק מתחת הידים...

שר החלומות גם הוא לא טמן את ידו בצלחת, אך פתאום, תוך כדי שינה הבחור רואה בחלומו את אביו רבי מנחם כאילו הוא עומד לידו וגוער בו:

במשרד העסקים היוקרתי במרכז המסחרי בניו יורק כבר רגילים לראות את הבוס, סוחר גדל"ן מצליח, חומק לחדר צדדי מידי ערב בשעה מסויימת, מסתגר עם עצמו וכולם יודעים כי בשעה הזו אין להפריע לו בשום אופן.

מעטים מאוד יודעים את סודה של השעה המסתורית הזו, מיודענו רבי מנחם, הלא הוא חסיד ברסלב נלהב המתגורר בארצות הברית, ולכן אין פלא שהוא מקפיד לקיים מידי יום ביומו את "עצת העצות" שגילה רבינו הקדוש, הלא היא ההתבודדות הקבועה שעה אחת בכל יום, בה הוא שופך לבו כמים לפני השם יתברך ומשוחה עמו כמו אל חבר טוב.

כמו רבים מבני הציבור החרדי בארצות הברית, שולח הוא את בניו הבחורים ללמוד בישיבות הקדושות בארץ ישראל, וכך גם בנו חיים, שחבש את ספסלי הלימוד באחת הישיבות המפורסמות בירושלים. כמובן מאליו כי "התפוח לא נופל רחוק מהעץ" וגם הבנים זוכים לדעת מרבינו הקדוש והחסידות ברסלב, ומשתדלים בכל הזדמנות ליצור קשר חם וקרוב עם חסידי ברסלב, הן במקום מגוריהם באמריקה והן בארץ ישראל.

סיפורנו מתרחש לאחר שהבן חיים זכה להתארס עם בת גילו, והתכונן לקראת החתונה הגדולה הממשמשת ובאה. הגיע הזמן בו עליו להפרד מחבריו בישיבה, ולעשות את דרכו חזרה לניו-יורק שם תתקיים החתונה ברוב פאר והדר.

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה: האם נהגו חסידי ברסלב להשתטח על קברי תלמידי רבינו?

תשובת הר"ר שמואל מאיר חשין:

קבלה היתה בידם של אנשי שלומינו כי כל התלמידים נמצאים אצל רבינו הקדוש, ולכן כאשר רוצים להשתטח על קבר אחד התלמידים אפשר לקיים זאת גם על ידי השתטחות על הציון הקדוש באומן. וכפי שנהג רבי אברהם ב"ר נחמן למעשה שלא הלך להשתטח על ציון אביו רבי נחמן מטולטשין, באמרו: "אפשר וראוי ללכת ולהשתטח על ציון אביו, כי באמת היה צדיק, אולם אינו הולך ומשתטח על ציונו משום שקבורים וטמונים בסמוך לו עוד אנשים שונים, ואם הפך אני להשתטח על ציונו ביום היארצייטי, יכולני לעשות זאת גם בהיותי על ציון רבינו ז"ל" (שי"ש"ק ח"ג, טקט).

כך גם כותב החסיד רבי גדליה אהרן קעניג בספרו "שערי צדיק" (ח"ב, כח) כי מוהרנ"ת צויה שלא יבואו על קברו "כי אמר שהוא לא ימצא שם, אלא ישמון באהל אדמו"ר הקדוש והגורא הנגמ"ח וצוקללה"ה זיע"א באומן". ורבי גדליה אף מוסיף ומבאר: "כי בכאן בעולם הזה יש גבולים, אבל שם כולם נתאחדים באחדות גמורה ונמצאים כל המסתופפים בצלו צל צה קודש בעלמא הדין יחד עם רבינו ז"ל במחיצתו". (ועיי"ש כי לדעתו זו הסיבה שהרב מטשעהרין צויה בצואתו שבניו לא יבקרו בקברו לעיתים קרובות).

אמנם לגבי קבר מוהרנ"ת עצמו שמענו ומצאנו עדויות רבות כי המנהג הפשוט היה אצל כלל אנ"ש, בפרט אלו שהתגוררו בעיר ברסלב, שהשתטחו רבות על ציונו, וכפי שאיתא בשי"ש"ק (ח"ד, קט): "לא נהגו אנ"ש להשתטח ולהתפלל על קברם של תלמידי רבינו, לבד מציון מוהרנ"ת ז"ל שבעיר ברסלב, ואז השתטחו כבר גם על ציונו של רבי אהרן הרב מברסלב השטון בסמוך".

ולא זו בלבד, אלא שאנ"ש השאירו במיוחד מקום פנוי סביב קברו של מוהרנ"ת, כוונה, כדי שיוכלו המתפללים לעמוד ולהשתטח בתפילה על קברו. זאת עד לשנת תרע"ג, שאז משום מעשה שהיה קברו שם את נכדו רבי דוד צבי ב"ר שכנא. (ראה בארימית בשי"ש"ק ח"ב, תרפ).

כך גם שמעתי כמה וכמה פעמים מהחסיד הישיש רבי מיכל דורפמן זצ"ל, שנהגו אנ"ש רבות להשתטח על ציון מוהרנ"ת, וכך גם נהגו בעצמו, אפילו בגיל זקנה ושיבה, לנסוע תכופות לציון מוהרנ"ת בברסלב.

ומאחד מזקני אנ"ש שמעתי פעם כי יש למצוא סמך וסייעתא לחשיבות התפילה על קברו, היות והוא הבטיח שיעשה טובה לכל נפטר שיעבירו אותו דרך קברו (ראה שי"ש"ק ח"ב, תרלט), ואם לנפטר הוא יעשה טובה - קל והומר שבוודאי יעשה טובה לחיים...

לחידודא

חידה מס' 204

מהו המאכל האסור באכילה, וההיתר לאכלו הוא ע"י שמברכים עליה ככוונה וביראת שמים?

הפתרון לחידה מספר 203

מי הראשון שגילה את גודל מעלת חצות לילה?
- אברהם אבינו
(ליקוטי הלכות, השכמת הבוקר, א, ג)

זכה בהגרלה לחידה מס' 202

נתן ישראל רונין, רח' בן זכאי, ביתר עילית
בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב'
רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000.
לאחר בחירת השפה, הקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה.
בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגלה על זכות קניה בסך 50 ₪

להשתלב בתפקיד

התקרבות לצדיקים הוא מעלה עצומה, אפילו במקרה שלמראית עין אין מקבלים מהם תורה והדרכה, כי על ידי ההתקרבות בעצמה זוכים להשיג את חלקו בתורה וממילא גם להגיע אל המקום והתפקיד המתאים וראוי לו לפי שורש נשמתו.

לכל יהודי יש חלק בתורה כפי שאנחנו מבקשים "ותן חלקנו בתורתך" ובחלק הזה תלוי המעמד והתפקיד הראוי לו, שכן כל הגדולה והשררה תלויים בתורה ככתוב "כי (התורה) - מלכים ימלוכו" (משלי, ח) שכל אחד כפי חלקו שיש לו בתורה ראוי להיות מנהיג, להאיר בעם ישראל מאור תורתו, לקרב אותם ולהדריך אותם בעבודת ה', שרק זו היא הגדולה והשררה האמיתית.

אלא שלפעמים האדם שקוע בתרדמה רוחנית בבחינת "אני ישנה וליבי ער" (שיר השירים, ה) ואין מנצלים את הכוחות להבין ולהשיג בתורה כדבעי, כך שכמוכאן אינו ראוי להנהיג אחרים. התקון לכך הוא על ידי צדיק הדור, שהוא הדעת הכללית שבדור, שבכוחו להאיר בכל אחד שיתנוצץ ויתלהב שכלו, כפי שנאמר על צדיק הדור "איש אשר רוח בו" - שיודע להלוך נגד רוחו של כל אחד ואחד (במדבר, כו, רש"י) שיודע להמשיך את רוח הקודש של השגת התורה בכל אחד, והוא גם יכול ממילא לקבוע את מעמדו ותפקידו האמיתי, לפי שכלו ושורש נשמתו.

וזהו שנאמר למשה רבינו שהוא צדיק הדור, "ואתה תחזה מכל העם... ושמת עליהם, שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות" (שמות, יח) כי על ידי שמשוה רבינו הסתכל בכל אחד ממנהיגי ישראל "ואתה תחזה" האיר בהם את הדעת ששכלם התנוצץ והתלהב, שכן על ידי הראיה מעוררים את הדעת כפירוש רש"י "ותפקחנה עיני שניהם" - על שם החכמה נאמר (בראשית, ג) וכשיושילם התנוצץ כאמור, ראויים הם לגדולה ולשררה, כל אחד לפי דרגתו, שרי אלפים, שרי חמשים ושרי עשרות.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב, עב)

מדוע אומרים תהלים בימי השונני"ם?

הרב אברהם צבי גלינסקי

האר"י הקדוש מגלה, כי הקריאה בתורה בפרשת השבוע או בימים טובים, מעוררת גם עתה את העניינים שעליהם קוראים, שכן התורה היא נצחית ואיננה סיפור דברים בעלמא אלא היא נוגעת אלינו כאן ועכשיו.

על פי הדברים האלה כותב מוהר"ן, שעל כל אחד ואחד עוברים כל המעברים שעברו על כלל ישראל בתחילת היותם לעם, כגון גלות מצרים ומלחמת המלכים בכיבוש ארץ ישראל וכן הלאה. כלומר, במלחמות היצר הפרטית חביונות גלות מצרים ומלחמות שעשו בני ישראל, ועל כל אחד לעבור אותן ולהדריך בהן עד שיוכח לשלימות.

עוד מבואר בכתבי האר"י הקדוש, כי גלות מצרים היתה כדי לתקן את אשר פגם האדם הראשון. שכן אחרי שחטא בעין הדעת, פרש מוחה למשך מאה ושלושים שנה, ובשנים האלה עברו עליו מעברים נוראים בפגם הבריות; וכמה שרצה לעשות תשובה, הכשיל אותו היצר יותר ויותר.

לפיכך היו בני ישראל צריכים לרדת למצרים ולעבור שם ניסיונות, מידה כנגד מידה, כדי שיהיו ראויים לקבלת התורה ולהיות לעם הנבחר. ולכן, פרשיות אלו שקוראים בהם על הירידה לגלות מצרים והיציאה ממנה, מסוגלים מאד לעסוק בתקון פגם חטא זה.

אך כדי לזכות לתשובה, יש להרבות באמירת תהלים, כמו שכותב רבינו בליקוטי מוהר"ן (ח"ב, עג), שתהלים מסוגל לתשובה. זאת משום שבדרך לתשובה יש שלוש מניעות: א. האדם אינו מרגיש כלל את כאב עוונותיו; ב. אפילו אם הוא מרגיש את הכאב, אין הוא יודע מה הוא צריך לעשות כדי להגיע לשער התשובה הראוי לו לפי שורש נשמתו; ג. לפעמים מניע האדם אל השער שלו, אך הוא סגור.

שהרי ישנם חמישים שערי תשובה; ארבעים ותשע מהם שייכים לכל אחד, והם כנגד מספר האותיות שיש בשמות השבטים כפי שהם כתובים בפרשת שמות (א, א); ואילו השער החמישים שייך לה' בעצמו, כאשר הוא אומר: "שובו אלי ואשובה אליכם", כלומר שהוא יקרב אותנו אליו אחרי שאנו נעשה כל שבכוחנו לעשות.

בכן מגלה לנו רבינו, כי ע"א אמירת תהלים זוכים לשבר את כל המניעות הנ"ל, כי התהלים כולל את כל המאורעות שעוברים עלינו, שהרי דוד המלך היה שורש נשמות ישראל, והוא צפה ברוח הקודש עד סוף כל הדורות, והתמוון בתפילותיו כל אשר יעבור על כל אחד ואחד מישאל. ולכן, אין יהודי בכל מדרגה שהיא, שאינו מוצא את עצמו בספר תהלים.

כך שכאשר אומרים תהלים, זוכים לסלק את שלושת המניעות לתשובה: מקבלים התעוררות לשוב; זוכים לדעת מה צריך לעשות כדי לשוב; וזוכים למצוא את השער התשובה שלנו - פתוח.

כל זה מרומו בפרשת שמות - הראשונה בשובבי"ם - במילים: "ואלה שמות בני ישראל הבאים" - סופי תיבות תהלים; ואילו סופי התיבות של המילים הכתובות אחרי כן: "מצרימה את יעקב איש וביתו" - מרכיבות את המילה: תשובה.

לפיכך בימי השובבי"ם יש להרבות באמירת תהלים, אם מעט ואם הרבה - כמה שאפשר, ועל ידי זה זוכים לתשובה שלימה.

(מעובד מתוך שיחתו של הרב אברהם צבי גלינסקי שליט"א ניתן להאזין לשיעור המלא במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' 02-9950000 או 058-32-95000 מהנייד. עברית, 1, ענינא דיומא, שובבי"ם, 1, 7)

היעד שלנו: מחר. שירות ואמינות.

צדיק, מה היעד שלך?

דרך צדיקים, לכל היעדים בעולם. שירות ואמינות ומחיר שלא הכרת.

חזיר עם נשמה
02-5410100 דרך צדיקים
www.zadikimtours

נסיעות לאומן

ולכל היעדים בעולם

שירות > מקצועיות > אמינות

נתיבים טורס

טיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים מתיירים

02-633-8444

באיזור המרכז: 050-411-4857

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה. לרוח ופרנסה. לרפואה. למקשה לילד. לנחת ושמחת חיים

אלפי איש ביום!

עשרות אלפים בשבוע!

מאות אלפים בחודש!

נושמים ברסלב.

058-32-95000

כל השיעורים מכל רבני ברסלב בחיוב אחד למערכת של 'אוצרות ברסלב'